

PUNCH, 2008 – Obecné schéma pro přípravu návrhu výzkumu

Kvalitativní metody geografického výzkumu

Jméno: Karolína Daňová

Ročník: 3.

Obor: HG

Datum: 22.3.11

Zadání:

- a) stručný obsah článku
- b) vlastní hodnocení, komentář

Vypracování:

Tato kapitola popisuje obecné schéma, jak postupovat při přípravě a organizování návrhů výzkumu, přičemž se soustřeďuje na ústřední roli výzkumných otázek. Ačkoliv má příprava jakousi strukturu a rámec, neznamená to, že prezentace bude probíhat zcela logicky, organizovaně a deduktivně.

Základní schéma podle Puncche zastupují 3 hlavní otázky, které se dále rozvíjejí: Co? Jak? Proč? Dá se říct, že celá kapitola se bude zabývat otázkami. Dále můžeme rozlišit pět úrovní konceptů a otázek, které tvoří hierarchii: 1. výzkumná oblast, 2. výzkumné téma, 3. obecně výzkumné otázky, 4. specifické výzkumné otázky, 5. otázky při sběru dat. Horní úroveň je nejobecnější a nejvíce abstraktní. Spodní úroveň je nejvíce specifická a nejkonkrétnější.

Nejčastěji se volí nejdříve výzkumná oblast a pak téma uvnitř oblasti, kdy se zužuje první úroveň zaměření výzkumu. Výběr výzkumné oblasti a tématu dává možnost pracovat s literaturou a tedy další posun v práci na přípravě návrhu výzkumu. Dalšími stupni jsou obecné a specifické výzkumné otázky. Na obecné otázky lze odpovídat příliš ze široka, proto se obvykle dělí do několika otázek specifických. Na nejspodnější úrovni této hierarchie se nacházejí otázky při sběru dat. Jedná se o otázky na nejvíce specifické úrovni. Otázka při sběru dat je otázka, kterou pokládáme, abychom získali data, jež pomohou zodpovědět výzkumné otázku.

V další části se autor zabývá samotnou kvalitou otázek. Otázky musí být dobře navržené a formulované a indikují, jaká data jsou zapotřebí, abychom je zodpověděli. Jednoduše řečeno „dobrá otázka znamená polovinu odpovědi“.

Nakonec Punch navrhuje tři taktické aspekty použitelné při přípravě návrhu výzkumu. Prvním jmenovaným aspektem je význam preempirické fáze. Základním krokem v preempirické fázi je výběr a vymezení příslušné oblasti a tématu. Dalším aspektem je kladení důležitosti na otázky před metodami. Nejdříve se soustředíme na návrh výzkumných otázek a pak na metody jejich zodpovězení. Posledním taktickým aspektem je potřeba hypotéz. Punch se domnívá, že hypotézy se mají ve výzkumu používat, je-li to vhodné, a ne z povinnosti a automaticky.

Kapitola o obecném schématu pro přípravu návrhu výzkumu se mi nebude komentovat příliš snadno. Takto specificky jsem se dosud s tímto tématem nesešla a nemohu proto objektivně posuzovat, či dokonce kriticky posuzovat úryvek.

Na druhou stranu mohu hodnotit, co to přineslo osobě, která o tomto tématu nic neví. Punch dal dohromady teorie návrhu výzkumu, což je poučné pro všechny elévy výzkumu. Je to něco, co si určitě přečtu, než se začne výzkum chystat. Autor podle mě ovšem nabízí velice teoretickou přípravu, podle které se nedá mnohdy ani řídit. Některé pojmy se mi zdály nedostatečně definovány a osobně bych nevěděla, kterou otázku kam zařadit (viz hierarchie konceptů). Na druhou stranu se mi právě hierarchie konceptů zdála nejužitečnější. Zdá se mi jako vzdálený návod, jak postupovat při tvorbě návrhu výzkumu.

Na závěr dodávám, že kdyby byl autor konkrétnější, nic by nezkazil. I když uznávám, že to v podobných případech a tématech příliš nejde.